

Kwaadaardige trollen blijken vriendelijke vreemdelingen

THE BOXTROLLS

Bioscoop Filmhallen, Ketelhuis, Arena, De Munt, Tuschinski
Regie Graham Annable, Anthony Stacchi
Stemmen (Engelse versie) Isaac Hempstead Wright, Elle Fanning, Ben Kingsley

★★★★☆

Angstaanjagende figuren zijn het, de boxtrollen. Overdag houden ze zich schuil, maar 's nachts zwerven deze monsters door de straten van Cheesebridge. Tien jaar geleden ontvoerden ze baby Eggs (Isaac Hempstead Wright) en sindsdien zit Archibald Snatcher (Ben Kingsley) achter hen aan. Als hij ze allemaal gevangen heeft, is hem beloofd, krijgt hij een witte hoed. Die hoed geeft hem niet alleen toegang tot de vermaarde kaasproeverijen, maar ook tot het bestuur van het dorp.

Vanuit het perspectief van de boxtrollen ziet het verhaal er anders uit. Ze maken muziek, trappen lol en hebben de verweerde baby een plek gegeven in hun samenleving. Doodsbang zijn ze voor Snatcher, die de ene na de andere trol oppakt en spoorloos laat verdwijnen. Alleen 's nachts durven ze zich soms even bovengronds te vertonen.

The Boxtrolls is een fantastische parabel over xenofobie. Snatcher heeft opzettelijk angst gecreëerd voor de trollen, omdat hij door het oplossen van dit 'probleem' macht kan vergaren. Op de wekelijkse markt vertelt hij, verkleed als vrouw, over de moordzuchtige wezens die ook úw kind willen ontvoeren en vermoorden. Het aanwezige publiek schreeuwt luidruchtig om hun dood.

Dan ontdekt Winnie (Elle Fanning), de stoere dochter van de burgemeester, dat Eggs nog leeft. Ze volgt hem naar de vriendelijke trollenwereld en is hevig teleurgesteld. "Er waren mij bergen van menselijke botten beloofd!"

Dat hoor je blonde meisjes zelden zeggen in een kinderfilm. Animatiestudio Laika (Coraline, ParaNorman) gaat dan ook behoorlijk ver in deze bleke schets van een gehersenspoelde samenleving.

Nee, *The Boxtrolls* is geen gezellige Disney, maar bevat voldoende humor om het zware thema mee te verlichten. De verbluffende stop-motionbeelden, aangevuld met computer- en handanimatie, doen de rest.

Een ware traktatie.
Mike Peek

Samen trainen en mantra's zingen voor de bokswedstrijd

BITTERSWEET

Bioscoop Cinema De Balie
Regie Marieke Niestadt

★★★★☆

'In oorlog is er geen substituuat voor overwinning,' staat op een stuk papier op een muur in een boksschool in Los Angeles. Deze uitspraak van de Amerikaanse generaal Douglas MacArthur geldt zeker voor boksen, want daarin kun je niet gelijkspelen.

De documentaire *Bittersweet* volgt de Australische Diana Prazak in de voorbereiding op haar gevecht, vorig jaar, met de wereldkampioen vrouwenboksen, de Zweedse Frida Wallberg. Prazak, die getraind wordt

Conventionele documentaire deelt uiteindelijk knock-out uit

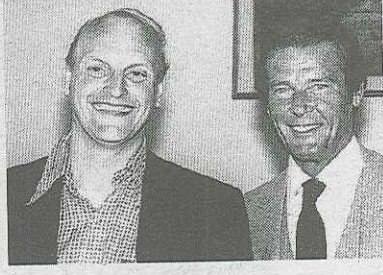
door de voormalige (kick)bokskampioen Lucia Rijker, is de underdog in het gevecht, dat in Stockholm zal worden gehouden.

De blonde Wallberg is sexy en zelfverzekerd, Prazak niet moeders mooiste en vol twijfel. Bij haar spuit even veel adrenaline als onzekerheid door de aderen. Soms weet Prazak zeker dat ze zal winnen, soms is ze een wanhopig hoopje mens dat de nederlaag ziet naderen. Rijker praat haar, als trainer en vertrouwensfiguur die het allemaal eerder heeft meegemaakt, moed in. Ook schaaft ze aan Prazaks techniek.

Voor ontspanning zorgt het samen zingen van boeddhistische mantra's. Marieke Niestadt, die na een carrière als model en presentatrice met *Bittersweet* haar debuut als documentairemaakster maakt, zit met de camera, die ze zelf hanteert, bovenop de trainingen en de gesprekjes. De beelden doorsnijdt ze met fragmenten uit de latere wedstrijd.

Bittersweet lijkt aanvankelijk een conventionele sportdocumentaire te worden, het soort film dat langzaam naar de climax kruipt – zal Prazak winnen? – maar deelt aan het einde een knock-out uit, die de kijker onmogelijk kon zien aankomen.

Het aangrijpende slot laat zien dat Prazak en Rijker sporters met een hart zijn.
Jos van der Burg

Liefdevolle hommage aan de bankier van Hollywood

HOLLYWOOD BANKER

Bioscoop Eye
Regie Rozemyn Afman

★★★★☆

"Mag ik je handtekening?" vraagt Michael Douglas in Cannes ergens in de jaren tachtig aan Frans Afman (1933-2011). Een grapje, maar het illustreert hoe populair de Nederlandse bankier in die tijd in Hollywood was. Begrijpelijk, want Afman leidde bij Slavenburg's bank een filmdivisie die honderden Hollywoodfilms financierde. De bank liep weinig risico, doordat Afman het systeem van pre-sales had bedacht: de verkoop van films voordat ze gemaakt zijn op basis van de grote sterren die erin spelen.

In *Hollywood banker* portretteert Afmans dertigjarige dochter Rozemyn de Hollywoodfinancier, maar ze gaat ook in op haar relatie met hem. Het levert een innemend portret op van een man die door zijn vrouw 'een zeer vrolijke Frans' wordt genoemd en door zijn dochter wordt bewonderd.

Maar de kracht van de film zit in de blik die hij achter de financiële schermen in Hollywood werpt. Kevin Costner stelt dat zonder Afman *Dances with wolves* niet gemaakt zou zijn. Oliver Stone noemt hem 'een godsgeschenk', omdat hij de financiering van *Platoon* rondkreeg. Maar de film toont ook het financiële Wilde Westen dat Hollywood in die tijd was. Rozemyn Afman schildert haar vader af als een witte raaf in deze schimmige wereld.

Zij meent zeker te weten dat hij niet betrokken was bij de financiële schandalen die Slavenburg's bank, en later Crédit Lyonnais, de das om deden. De grote boef in de documentaire is de Italiaan Giancarlo Pirelli, die met malversaties en financiële trucs het Pathéconcern, de MGM studio en Crédit Lyonnais bijna te gronde richtte. Afman wilde met hem niets te maken hebben en nam ontslag toen hij ontdekte dat zijn bank Pirelli's avonturen financierde. Wist hij werkelijk van niets? Zo ja, was dat niet naïef?

Hoe het ook zij: na zijn ontslag waren er geen Hollywoodparty's meer voor de man die genoot van glamour, maar polderfeestjes op het Nederlands Filmfestival, waarvan hij bestuursvoorzitter werd. *Hollywood banker* is een liefdevolle hommage van een dochter aan haar vader.

Jos van der Burg

Bekentenis uit de dolgedraaide wereld van het grote geld

MASTER OF THE UNIVERSE

Bioscoop De Balie
Regie Marc Bauder

★★★★☆

Nu we ongetwijfeld weer op een volgende bubble of andere financiële catastrofe aan het afstormen zijn, als ware het een onuitspreekbare vulkaan op IJsland, is het misschien goed om ons te helpen herinneren hoe we hier gekomen zijn.

In soberheid steekt *Master of the universe* van Marc Bauder sterk af bij de documentaire *Inside job* van Charles H. Ferguson en *The Wolf of Wall Street* van Martin Scorsese, op respectievelijk documentair en fictiegebied het opvallendste wat de laatste jaren hebben opgeleverd als het over de bedenkelijke moraal van de financiële wereld ging.

Voormalige bankier Rainer Voss wordt geïnterviewd in een leegstaand bankgebouw in Frankfurt, het financiële hart van Duitsland. De eenzame figuur in de spookachtige, verlaten ruimtes, met uitzicht op de andere machtige vestingen van de financiële wereld, is een fraaie metafoor voor de niet-menselijke schaal van de dolgedraaide wereld van het grote geld.

Voss legt keurig uit hoe hij en de zijnen hun gang gingen en willens en wetens op de rand van de afgrond afgingen. Het gaat hier trouwens meer over financiële constructies dan over

Een eenzame figuur in spookachtige, verlaten ruimtes

hoeren en snoeren, maar goed, we zijn ook in Duitsland.

Master of the universe draaide op het Idfa 2013 en de belangrijkste delen werden eerder gebruikt voor een *Tegenlicht*-uitzending, 'De biecht van de bankier' op 26 januari van dit jaar. Die staat nog altijd online, dus het is een raadsel waarom deze documentaire nu in de bioscoop komt.

Mark Moorman

Antieke pop staat echtpaar naar het leven

ANNABELLE

Bioscoop Arena, De Munt
Regie John R. Leonetti
Met Annabelle Wallis, Ward Horton, Tony Amendola, Alfre Woodard

★★★★☆

In de proloog van zijn huiveringwekkende spookhuisfilm *The conjuring* introduceerde James Wan een antieke pop, die bezitters met behulp van occulte krachten naar het leven staat. De pop speelde in de film verder geen rol van betekenis, maar krijgt met *Annabelle* haar eigen stervehikel, waarin de voorgeschiedenis wordt geschetst.

Onder regie van Wans cameraman John R. Leonetti draait *Annabelle* om een jong echtpaar, dat in 1970 in een buitenwijk in Californië door leden van een satanische sekte wordt overvallen, waarbij het bloed van één van de belagers op de pop druppelt. Het koppel smijt Annabelle in de vuilnisbak en verhuist naar een flatgebouw, maar alsof de duivel er mee speelt, en dat doet hij, duikt het onding ook daar op.

Annabelle begint met een tv-journaal waarin de rechtszaak tegen Charles Manson en diens volgelingen wordt besproken. De hoogzwangere heldin heet Mia, waarmee de makers naar Mia Farrow in *Rosemary's baby* (1968) verwijzen. Met de genreklassieker van Mansonslachtoffer Roman Polanski kan *Annabelle* zich zeker niet meten, maar ook in vergelijking met *The conjuring* serveert Leonetti slappe thee.

Incidenteel werkt de film aardig op de zenuwen, met dank aan een akelig gastrolletje van een op klas-sieke leest geschoeide duivel. De doortrapte Satan stelt de levenloze Annabelle volkomen in de schaduw, dus het is wellicht een beter idee om de sinistere sater een eigen film te geven.

Bart van der Put